

N:o 107.

Af Herr M. Rubenson: Om ändringar i kommunalförordningen för Stockholm.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t gjorde Stockholms stadsfullmäktige den 8 Mars 1881 framställning derom, att åtgärder måtte vidtagas, på det att Kongl. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 Maj 1862 finge i vissa delar den förändrade lydelse, som innefattas i nedan stående förslag. Såsom skäl för denna framställning anfördes i skrifvelsen följande:

“Då såsom i Stockholm den förvaltande och verkställande myndigheten inom kommunen är lagd i händerna på förtroendemän, hvilka icke för sitt arbete åtnjuta någon aflöning, och följaktligen den verksammaste garantien för en god förvaltning ligger i det lefvande intresse desse förtroendemän hysa för sin kommun och de bland dess angelägenheter, som blifvit dem anförtrodda, samt i den sakkunskap och förfarenhet de besitta i de ärenden, hvilkas handläggning de åtagit sig, fordras, för att förvaltningen skall kunna verka med nödig kraft och tillika känslan af den personliga ansvarigheten blifva lefvande hos dem, som hafva bestyret med denna förvaltning, att, så vidt möjligt, alla likartade ärenden sammanföras hos en och samma myndighet och följaktligen fördelningen af göromålen dessa myndigheter emellan grundas på ärendenas natur. I detta hänseende hafva emellertid de angående drätselnämndens sammansättning och verksamhet gällande bestämmelser icke uppfyllt hvad man med skäl synes kunna af dem fordra. Meningarne torde icke kunna vara mycket skiljaktiga deri, att ärendenas nu varande fördelning på afdelningar visat sig vara mindre lämplig. Äfven om det låter sig väl förklara, att då den drätsel förvaltning, som dittills varit spridd på flere händer, sammanfördes till en enda myndighet, drätselnämnden, de ärenden, som tillhört den förra drätselkommissionen, fördes till en afdelning, de, som handlagts af inqvarterings- och båtsmanshållskommissionerna samt brandvaktskasseadministrationen, till en annan samt de, hvilka frångingo gatulägnings- och lyshållnings-

styrelsen samt vattenledningsdirektionen, öfverfördes till en tredje afdelning, kan bibehållande af en sådan på äldre historiska förhållanden grundad fördelning icke nu mera försvaras, vare sig med hänsyn till en riktig afmätning af antalet och vigten af de göromål, som ankomma på de särskilda afdelningarna, eller ur synpunkten af frändskapen emellan de ärenden hvar och en af dem har att handlägga. Det är nemligen en obestridd sanning, att, under det första afdelningen är öfverhopad med göromål, handläggningen af de ärenden, som ankomma på den andra, kräfva högst ringa tid och möda. Icke mindre visst lärer det t. ex. vara, att handläggning af finansfrågor kräfver andra insigter och annan erfarenhet än bestyret med byggnadsärenden, att intresset för dessa båda slag af ärenden sällan finnes förenadt hos samma person, samt att de olika slagen af byggnadsärenden icke böra vara delade på särskilda afdelningar.

“En sådan förändring af drätselnämnden utgör dock endast halfgjordt arbete, så länge icke hela kommunalförvaltningen med dertill hörande räkenskaps- och kassa-institutioner blifvit sammanförd till en gemensam förvaltningsnämnd genom att till denna lägga jemväl fattigvårdsförvaltningen. Grundtanken för den tilltänkta omorganisationen af drätselnämnden är å ena sidan att genom upphäfvande af nu varande plenum, som af erfarenheten befunnits olämpligt, göra nämndens afdelningar fullkomligt sjelfständiga i deras verksamhet, jemte det att ärendena efter deras olika art följdriktigt fördelades mellan afdelningarna, men å andra sidan att genom afdelningarnas sammanförande i en gemensam nämnd med gemensam tjänstemannapersonal och gemensamma förvaltningsbyråer framkalla och för framtiden än ytterligare bereda enhet och sammanhållning i förvaltningen. Förut har drätselnämndens omorganisation visat motsatsen af hvad nu är sagdt, enär de beslutande afdelningarna varit bundna i sin verksamhet och beroende af hvarandra genom föreskriften, att viktiga ärenden skulle hemställas till plenum, under det att den egentliga förvaltningen genom tjänstemännen och deras byråer saknat all gemenskap och varit alldeles särskild för hvarje särskild afdelning. Sedan en sådan organisation blifvit af erfarenheten utdömd, har drätselnämnden under hand satt i verket den nödvändiga gemensamheten och sammanhållningen i afseende å tjänstemännen och deras byråer, så att nämnden nu har gemensamt kansli, gemensamt kammar- och kassakontor, gemensamt byggnadskontor, gemensamt ingenjörskontor och gemensamt revisionskontor. Denna förändring har vunnit stadsfullmäktiges godkännande, och för omorganisationens fulländning återstår endast att gifva nämndens beslutande afdelningar full sjelfständighet och handlingsfrihet.

“Allt hvad sålunda är tänkt, taladt och af erfarenheten pröfvadt i afseende å drätselnämndens afdelningar gäller äfven för fattigvårdsnämnden. All den nytta, man redan hemtat och ytterligare kommer att hemta genom att göra underförvaltningen genom tjänstemännen och deras byråer gemensam för drätselnämndens olika förvaltningsgrenar, skall i än högre grad komma kommunen till godo, der-

igenom att äfven fattigvården ingår i det gemensamma förvaltningsarbetet. Förvaltningen måste dessutom genom sammanföringen ofelbart vinna i enhet och kraft. En enda förvaltningsmyndighet för kommunens alla angelägenheter är också till den grad naturlig, att, om fattigvårdsnämnden från början utgjort en afdelning af hufvudstadens gemensamma förvaltningsnämnd, det omöjligen kunde falla någon in att söka utbryta den derifrån för att deraf bilda en fristående förvaltningsgren.

“För att kunna genomföra nu omförmälda förändring fordras ändrade bestämmelser i hufvudstadens kommunalförordning. Då emellertid det icke lär anses kunna ligga någon vikt dervid, att sådana detaljer som ärendenas fördelning på förvaltningsnämndens afdelningar och antalet medlemmar i dessa afdelningar underkastas icke blott Eders Kongl. Maj:ts utan äfven Riksdagens pröfning, men en dylik omgång kan medföra väsentliga olägenheter, torde det vara till fylles, att dessa bestämmelser införas i de af Eders Kongl. Maj:t fastställda instruktioner, hvadan de icke blifvit upptagna i det förslag till ändringar i kommunalförordningen, stadsfullmäktige uppgjort för ofvan sagda ändamåls vinnande, och hvilket förslag i dessa hänseenden endast innehåller, att en förvaltningsnämnd med dess afdelningar skall finnas, samt att nämndens af Eders Kongl. Maj:t fastställda instruktion bestämmer antalet afdelningar, ärendenas fördelning dem emellan, antalet ledamöter och suppleanter i afdelningarna samt de fall, då dessa kunna sammanträda för att gemensamt öfverlägga och besluta. Den nya anordningen bör naturligtvis icke utgöra något hinder dertill, att fortfarande särskilda nämnder kunna finnas för vissa ändamål eller att särskilda afdelningar af förvaltningsnämnden bildas utöfver dem, som under alla omständigheter anses vara af nöden.

“Det ligger i sakens natur, att stadsfullmäktige sjelfva böra omedelbart tillsätta ledamöter och suppleanter i de efter ärendenas beskaffenhet fördelade afdelningarna, lika som fullmäktige välja medlemmar i nu varande nämnder. Hvad åter beträffar tiden för dessa val, har det länge varit ett önskningsmål att få denna bestämd så, att ombytet af ledamöter och suppleanter inträffar vid kalenderårens slut, hvarigenom de afsevärda fördelar vinnas, att tienstgöringstiden sammanfaller med räkenskaps- och revisionsåren. En följd häraf blir, att valen skola afse två år, oberoende deraf, huruvida de valde äro stadsfullmäktige eller icke.

“En gifven följd af den ställning, de tilltänkta afdelningarna af förvaltningsnämnden skulle intaga, är, att dessa afdelningar böra hafva rätt att omedelbart ingå med framställningar till stadsfullmäktige samt, hvar för sig, uppgöra sina förslag till utgifts- och inkomststat. Hvad åter beträffar tiden för sådana förslags aflemnande, har erfarenheten visat, att, derest tillåtelsen att dermed uppskjuta till utgången af Oktober skulle begagnas, det icke blefve möjligt att bereda detta viktiga ärende så, att det kunde förekomma vid stadsfullmäktiges sammanträde den 1 December, då det dock måste behandlas, för att nödigt rådrum må erhållas

till kommunalskattens debitering. Stadsfullmäktige hafva derfor funnit tiden, då förslagen till stat senast skola aflemnas, böra bestämmas till den 15 Oktober.

“Vidare hafva stadsfullmäktige trott, att bestämmelsen om stadsfullmäktiges sammanträde den 1 Augusti bör uteslutas ur förordningens § 19, enär detta sammanträde inträffar på en tid af året, då stadsfullmäktige till stor del äro frånvarande från staden.

“Af den anledning att kronouppbördsverket fått ändrad benämning, har en mindre jemkning i § 45 föreslagits.

“Kommunalförordningens § 46, sådan denna lyder i bilagda förslag, innehåller allt hvad som i denna författning behöfver stadgas i syfte att bereda staden trygghet derfor, att influten kommunalskatt kommer i säkert förvar intill dess den aflemnas till vederbörande nämnd. Bestämmelserna åter i första stycket af näst följande § torde rätteligen tillhöra uppbördsreglementet och kunna derfor utan skada uteslutas ur kommunalförordningen.

“Det föreslagna öfvergångsstadgandet likasom en del mindre ändringar i några paragrafer torde icke fordra någon särskild förklaring.“

Vid föredragning af denna stadsfullmäktiges framställning förklarade Kongl. Maj:t den 30 December 1881, att, då, hvad angick de viktigaste utaf de ifrågasatta ändringarna, eller de, som afsågo att sammanföra hufvudstadens hela kommunalförvaltning till en gemensam förvaltningsnämnd, meningarna inom stadsfullmäktige rörande dessa ändringars lämplighet varit synnerligen delade, samt de öfriga föreslagna ändringarna icke ansågos vara af den betydelse, att ensamt för deras genomförande skäl funnes att till Riksdagen aflåta proposition i ämnet. Kongl. Maj:t fann framställningen icke föranleda någon åtgärd.

Af förestående redogörelse framgår, att anledningen, hvarför Kongl. Maj:t vägrat att för Riksdagen framlägga de ifrågasatta förslagen till ändringar i hufvudstadens kommunalförordning, ej är att söka i något underkännande af de grunder, som åberopats för samma förslag, utan att allenast vid det förhållande, att meningsskiljaktighet i en viktig punkt yppat sig hos stadsfullmäktige, Kongl. Maj:t icke funnit sig böra begagna sitt initiativ i denna fråga. Häraf åter torde utan fara för misstag kunna dragas den slutsats, att, om Riksdagen efter derom afenskid motionär väckt förslag för sin del beslutar författningsändringarna, icke något hinder skall möta för erhållande af Kongl. Maj:ts sanktion derå. Då jag är lifligt öfvertygad derom, att de åsyftade ändringarna i hufvudstadens förvaltande myndigheters organisation skall på ett verksamt sätt undanröjda de olägenheter, hvilka en adertonårig erfarenhet visat vidlåda den nu varande organisationen,

har jag under sådana omständigheter icke tvekat att draga frågan under Riksdagens omedelbara pröfning, i synnerhet som meningarna inom stadsfullmäktige varit enhälliga om den enligt min uppfattning viktigaste delen af den föreslagna nya organisationen, den nemligen som afser att dela den egentliga drätsel förvaltningen i två eller flere sjelfständiga, efter ärendenas egen natur bildade, af stadsfullmäktige omedelbart utsedda afdelningar, samt stadsfullmäktiges beslut angående den i Kongl. Maj:ts resolution afsedda organisationsfrågan, hvilken visserligen, äfven den, är af stor betydelse, men icke i vikt kan mäta sig med den förra, biträddes af 45 mot 37, således af nära hälften af samtliga kommunalstyrelsens medlemmar. Hade de alla varit närvarande, är intet tvifvel, att pluraliteten ganska betydligt öfverskridit denna hälft.

På grund af hvad jag sålunda anfört och med hänvisning i öfrigt till ofvan intagna motivering för den omtalade framställningen till Kongl. Maj:t, i hvad den angår så väl nyss angifna, som äfven de delar, hvilka icke af mig särskildt omförmälts, tager jag mig friheten föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att Kongl. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 Maj 1862 med deri genom Kongl. kungörelserna den 9 Maj 1869, den 12 Maj 1870 och den 16 Mars 1877 vidtagna ändringar skall i nedanstående delar erhålla följande ändrade lydelse:

§ 5.

Kommunens beslutanderätt utöfvas genom dertill bland stadens röstberättigade män valde deputerade, som benämnas stadsfullmäktige och äro till antalet etthundra. *Ej må stadsfullmäktige med verkställighetsåtgärder af något slag eller med förvaltning af penningar eller andra tillgångar för kommunens räkning samfäldt och omedelbart sig befatta* ¹⁾.

Verkställighet och förvaltning tillkomma de särskilda nämnder, *afdelningar* eller personer, som stadsfullmäktige för sådant ändamål utse, *och hvilka hvar inom sitt område äro för omförmälda göromål ansvariga* ¹⁾.

Dessa nämnder och afdelningar, åt hvilka vården om kommunens gemensamma angelägenheter närmast anförtrodd är, hafva ock derfor främsta åliggandet att verka till kommunens gagn och tillse, att de allmänna behofven varda fyllda i den mån tillgångar dertill finnas eller kunna beredas ¹⁾.

¹⁾ Flyttadt från § 36.

§ 12.

Vid valet, som förrättas med slutna sedlar och för öfrigt i tillämpliga delar efter den ordning, som för val af riksdagsfullmäktige för staden är eller varder antagen, eger en hvar till deltagande deruti berättigad medlem af kommunen en röst för bevillning efter art. II bevillningsstadgan till och med en *krona* samt vidare en röst för hvarje derutöfver påförd hel *kronas* bevillning efter nämnda artikel; men ej må för någon beräknas flere röster, än som svara emot en femtiondedel af valkretsens hela röstetal efter röstlängden, och i intet fall högre antal röster, än det, som motsvarar bevillningen för tio tusen *kronors* inkomst af kapital eller arbete.

Röstegande är berättigad att sin rösträtt på annan röstegande öfverlåta; dock må ingen på grund af fullmakt denna rätt utöfva för mer än en röstberättigad.

Fullmakten skall vara antingen skrifven och underskrifven af utställaren samt med dennes sigill försedd eller ock af honom underskrifven och med två vitnens underskrift bestyrkt.

§ 15.

Öfverståhållaren, som enligt § 18 vid stadsfullmäktiges sammanträden förer ordet, då han tillstådes är, kan icke till stadsfullmäktig väljas. Likaså äro af deras embets- och tjenstemannaställning förhindrade att vara stadsfullmäktige underståhållaren, polismästare och stadens fiskaler äfvensom de tjenstemän och betjente, hvilka i och för sina befattningar äro inför stadsfullmäktige eller under dem ställda nämnder *eller afdelningar* redo skyldige.

§ 19.

Stadsfullmäktige, för hvilka tjenstgöringsåret börjar den 1 April, sammanträda å första helgfria dag i *Februari, April, Juni, Oktober och December månader samt* deremellan så ofta öfverståhållaren finner sådant af nöden. Kallelse till sammanträde bör ock utfärdas, då tio eller flere af fullmäktige med uppgift om anledningen skriftligen derom anhålla.

§ 22.

Stadsfullmäktige må ej ärende företaga eller deri besluta, der icke minst hälften af dem äro tillstådes.

Stadsfullmäktig, hvilken utan anmäldt förfall, som af fullmäktige godkännes, ifrån sammanträde sig afhåller, skall böta till stadens kassa två *kronor* samt dubbelt så mycket, om sammanträdet måste i anseende till de närvarandes fåtalighet inställas eller upplösas.

§ 26.

Till stadsfullmäktiges åliggande och befogenhet hör:

att afgifva utlåtanden i alla frågor, som för sådant ändamål af Kongl. Maj:ts till fullmäktige i nåder remitteras, eller af Öfverståthållareembetet, magistraten eller andra vederbörande till dem hänskjutas;

att meddela beslut i angelägenheter, som af de för verkställighet och förvaltning tillsatta nämnder, *afdelningar* eller personer likmätigt de för hvardera af dem gällande instruktioner fullmäktiges pröfning underställas;

att efter granskning af de utaf vederbörande *nämnder och afdelningar* upprättade utgifts- och inkomstförslag bevilja medel till stadsutgifternas bestridande samt förordna om uttaxering af de skattebidrag, hvilka utöfver befintliga tillgångar kunna till stadens allmänna gagn eller särskilda dess behof erfordras, äfvensom i fråga om utgifter för nya ändamål bestämma de grunder, efter hvilka uttaxering deraf skall ega rum; samt

att årligen genom revisorer, hvilka stadsfullmäktige utse, granska dem underlydande nämnders *och afdelningars* räkenskaper och förvaltning under näst förutgångna året; egande fullmäktige, sedan revisionsberättelser till dem inkommit, och vederbörande fått tillfälle att öfver gjorda anmärkningar sig förklara, efter befogenhet afgöra, huruvida anmärkning må förfalla eller laglig åtgärd för bevakande af stadens rätt bör vidtagas.

Öfver anmärkningar, som särskildt angå andra än af kommunen samman-skjutna medel, tillkommer pröfningsrätten Öfverståthållareembetet, som af de till ämnet hörande handlingar bör skyndsamt erhålla del.

Stadsfullmäktige hafva för öfrigt till befrämjande af stadens nytta och förkofran att utan annan inskränkning i omfånget för sin verksamhet än den, hvarom i § 1 förmåles, rådslå och besluta i alla för kommunens medlemmar gemensamma angelägenheter.

§ 30.

För att vinna gällande kraft skola stadsfullmäktiges beslut underställas Kongl. Maj:ts nädiga pröfning och fastställelse, då de angå:

a) försäljning, pantförskrifning eller utbyte af sådan staden tillhörig fastighet, som till bestridande af något bland stadens allmänna behof är vorden bestämd,

så och öfverenskommelse, som medför förändring i de rättigheter, staden till sådan fastighet eger;

b) upptagande af lån i utländskt mynt eller annat på längre betalningstid än fem år stäldt lån;

c) nya eller förhöjda afgifter å allmänna rörelsen för begagnande af de platser, som åt densamma anvisade blifvit, eller de inrättningar, som till dess betjande gjorda äro;

d) förändring i de af Kongl. Maj:t för *nämnder och afdelningar* fastställda instruktioner; och

e) förändring i gällande bestämmelser eller åtaganden, enligt hvilka kommunalutskylder skola utgå efter annan än den i § 40 bestämda allmänna grund, äfvensom påläggande af ny kommunalskatt efter aunan än sist omförmälda grund.

§ 31.

Öfverståthållareembetets stadfästelse erfordras för att gifva gällande kraft åt stadsfullmäktiges beslut i alla öfriga ämnen med undantag af följande, hvaruti afgörandet ankommer ensamt på fullmäktige, nemligen:

a) underdåniga framställningar till Kongl. Maj:t;

b) beslut i frågor om beviljande af skattebidrag till stadens allmänna gagn eller särskilda dess behof, så vida icke besluten äro af den beskaffenhet, att stadsgandet i näst föregående § mom. e bör tillämpas, eller eljest afse påläggande af afgifter, hvilka erfordra uttaxering för längre tid än fem år;

c) beslut i anledning af de på fullmäktiges pröfning beroende revisionsanmärkningar;

d) öfverenskommelser och beslut rörande ordningen och arbetssättet hos fullmäktige;

e) tillämpning af de i § 22 stadgade bötesbestämmelser;

f) fråga om behörighet att säte och stämma bland fullmäktige intaga;

g) antagande och entledigande äfvensom aflönande af den hos fullmäktige anstälde sekreterare och vaktbetjening; samt

h) beslut, hvarigenom stadsfullmäktige ansett en hos dem omedelbart väckt eller ifrån någon af nämnderna *eller afdelningarna* hänskjuten fråga böra förfalla eller icke för närvarande kunna till bifall föranleda.

§ 33.

Stadsfullmäktige utse ibland sig högst tio personer att jemte öfverståhållaren och vice ordföranden hos fullmäktige utgöra ett särskildt utskott, som har att med sin uppmärksamhet följa förvaltningen af stadens angelägenheter i alla

riktningar; till fullmäktige göra framställningar och förslag, som i ett eller annat hänseende häraf kunna föränledas; till föredragning bereda alla de ärenden för öfrigt, i hvilka fullmäktige skola utlåtanden eller beslut meddela, samt å stadsfullmäktiges vägnar företrädesvis öfvervaka verkställigheten af fullmäktiges beslut. Detta beredningsutskott eger att ifrån de under stadsfullmäktige lydande nämnder, *afdelningar* eller tjänstemän infordra de yttranden och upplysningar, som för ärendenas utredande äro af nöden, äfvensom att hos Öfverståthållareembetet omedelbart göra framställning om upplysningars infordrande från embetsmyndigheter, på sätt för stadsfullmäktige i § 28 medgifvet är.

Den hos stadsfullmäktige anstälde sekreterare tjänstgör ock i sådan egenkap hos beredningsutskottet.

§ 36.

Den i § 5 omförmälda verkställighet och förvaltning utöfvas af en förvaltningsnämnd med dess afdelningar. I upprättad instruktion, som, på förslag af stadsfullmäktige, af Kongl. Maj:t fastställes, bestämmas antalet afdelningar, ärendenas fördelning dem emellan, antalet ledamöter och suppleanter i de särskilda afdelningarna samt de fall, då hela nämnden eller några dess afdelningar kunna sammanträda för att gemensamt öfverlägga och besluta.

Finna stadsfullmäktige lämpligt, att särskild nämnd eller särskild afdelning af förvaltningsnämnden tillsättes för ärenden af viss art, hafva fullmäktige att upprätta förslag dertill och underställa detsamma Kongl. Maj:ts pröfning.¹⁾

Öfverståthållaren är obetaget att öfvervara nämndernas och afdelningarnas sammanträden samt att deltaga i öfverläggningarna men ej i besluten.¹⁾

§ 37.

Vid lagtima sammanträdet i December månad skola stadsfullmäktige genom val återbesätta de platser i nämnder och afdelningar, som vid då löpande tjänstgöringsårs slut blifva genom afgång lediga.²⁾

§ 38.

Ledamöter och suppleanter i nämnder och afdelningar väljas för två år i sänder. Afgående ledamot eller suppleant kan omväljas. Till ledamöter eller suppleanter kunna väljas så väl ledamöter af stadsfullmäktige som ock andre stadens innebyggare, som äro till fullmäktige valbare.²⁾

¹⁾ Flyttadt från § 37. ²⁾ Delvis flyttadt från §§ 35 och 38.

§ 39.

Hvad till fullgörande af de åligganden, som här ofvan finnas i allmänhet antydda, nämnderna och *afdelningarna* hafva att vidare iakttaga så väl i fråga om föremålen för deras skilda verksamhet och den befogenhet, dem hvardera tillkommer, som beträffande ordningen och sättet för ärendenas behandling m. m. bestämmes i *nämndernas* instruktioner.

§ 42.

Förvaltningsnämndens afdelningar böra inom den 15 Oktober hvarje år till stadsfullmäktige afemna förslag öfver de utgifter och inkomster, som under det näst följande året äro för hvardera af dem att emotse; skolande dessa förslag upptaga

å ena sidan:

de skulder, som antingen till hela beloppet eller till viss del deraf under nämnda år till betalning förfalla;

de utgifter, hvilka kommunens behof vanligen göra af nöden, eller som till följd af särskilda, redan fattade beslut förestå; samt

de utgifter, som erfordras till företag, hvilka *afdelningen* anser sig ytterligare böra till stadens allmänna nytta föreslå;

och å andra sidan:

alla för kommunalbehof beviljade anslag, som vid det näst följande årets uppbörd skola till *afdelningen* inflyta;

de inkomster, hvilka på annan grund antagas under samma år komma *afdelningen* för kommunens räkning till godo; och

de belopp, till hvilka för särskilda behof medel böra genom uttaxering beredas.

§ 45.

Sedan i nu stadgade ordning utgifts- och inkomststat blifvit af stadsfullmäktige fastställd samt uttaxering af vissa belopp för särskilda behof beslutats, gifve stadsfullmäktige Öfverståhållareembetet del deraf, hvarefter bemälda embete låter genom *sin afdelning för uppbördsärenden* debiteringen enligt senaste bevillningstaxeringslängd förrätta äfvensom, der ej stadsfullmäktige genom beslut, som af Öfverståhållareembetet godkännes, annorlunda förordnat, uppbörden i sammanhang med den af utskylderna till Kongl. Maj:t och kronan verkställa.

De utskylder till staden, hvilka icke blifvit inom föreskrifven tid erlagda, låter vederbörande uppbördsman i laga ordning uttaga. Vid indrivandet af så-

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 14 Häft.

dana medel må derutöfver hos den restskyldige såsom ersättning för utsökningskostnaden uttagas tre öre å hvarje *krona* af de resterande utskyldernas belopp, hvilken ersättning skall till stadskassan ingå.

§ 46.

De skattebidrag, hvilka under uppbördsstämman ingå eller efter dess slut i laga ordning indrifvas, skola af uppbördsmännen insättas i *Sveriges riksbank*.

§ 47.

Vid hvarje redovisnings afgifvande eger uppbördsverket att till fördelning bland de tjenstemän, som med debiteringen, uppbörden och redovisningen haft befattning, godtgöra sig uppbördsprovision till det belopp, som antingen genom öfverenskommelse eller genom särskildt af Öfverståthållareembetet meddeladt beslut bestämmes.

§ 49.

Den, som med magistratens beslut rörande fråga, hvarom i § 6 förmäles, eller med stadsfullmäktiges eller af dem tillsatta nämnders *eller afdelningars* beslut i stadens gemensamma angelägenheter icke åtnöjes, eger att deruti söka ändring genom besvär, hvilka jemte det öfverklagade beslutet böra före klockan tolf å fjortonde dagen efter det klaganden af beslutet erhöill del, dagen, då sådant skedde, likväl oräknad, till Öfverståthållareembetet ingifvas.

Klaganden skall anses hafva af beslutet erhållit del den dag, då det i öfverensstämmelse med §§ 6 och 24 offentliggjordes.

Söker klaganden i besvären visa, att hans enskilda rätt blifvit genom beslutet kränkt, och varda besvären godkända, gäller rättelsen till förmån för den, som klagat, men beslutet står i öfrigt fast, utan så är, att det finnes strida mot allmän lag eller författning eller eljest hvila på orättvis grund eller öfverskrida deras befogenhet, som beslutet fattat, då Öfverståthållareembetet vid bifall till besvären ock må om upphäfvande af beslutet i dess helhet förordna.

Besvär, hvarmed åsyftas, att något af stadsfullmäktige, nämnd *eller afdelning* meddeladt beslut i fråga, som till kommunens gemensamma angelägenheter hör, bör af annan orsak än de här ofvan uppgifna undanrödjas, må icke af Öfverståthållareembetet till pröfning upptagas.

Öfvergående stadgande.

Förestående ändringar skola träda i gällande kraft med utgången af det år,

då de kungöras; och skola emellertid de äldre bestämmelserna tillämpas, dock att valen till nämnder och afdelningar första gången efter det ändringarna träd i gällande kraft skola ega rum vid lagtida sammanträdet i December månad det år, då dessa ändringar kungöras. De, som på grund af äldre uppdrag äro ledamöter eller suppleanter i nämnd eller afdelning, skola frånträda sina befattningar med utgången af det år, då ändringarna kungöras, hvadan ofvan omförmälda val i December samma år skola omfatta alle ledamöter och suppleanter i nämnder och afdelningar. Bland de vid sistnämnda tillfälle valde ledamöter och suppleanter skall, i enlighet med hvad genom lottning bestämmes, hälften eller, der hela antalet är ojemnt, det antal, som närmast understiger hälften, utgå efter ett års tjenstgöring.

Stockholm den 28 Januari 1882.

Moritz Rubenson.
